

بیش از نیمی از معاملات مسکن شهر تهران در مهرماه با نرخ کمیتر از متوسط قیمت ثبت شده است

کشورمان به جایگاه سوم سازمان اوپک بازگشت

ثبت ۵۸٫۶ درصد معاملات مسکن زیر متوسط قیمت

تورم نقطه‌ای مسکن از اردیبهشت تا مهر امسال بیش از ۲۰ واحد درصد افت داشته و انتظار این است با توجه به شرایط بازارها، تا پایان سال تورم بخش مسکن کاهش بیشتری داشته باشد

اوج گیری نفت ایران در دولت سیزدهم

به این ترتیب، ایران در سال ۲۰۲۲ میلادی در مقایسه با سال ۲۰۲۱ میلادی، روزانه ۱۶۲ هزار بشکه بیشتر تولید نفت داشته است

Iran NEWSPAPER

ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)

irannewspaper.ir

• یکشنبه ۱۴ آبان ۱۴۰۲
• سال بیست و نهم
• شماره ۸۳۲۰

اقتصاد

ایران

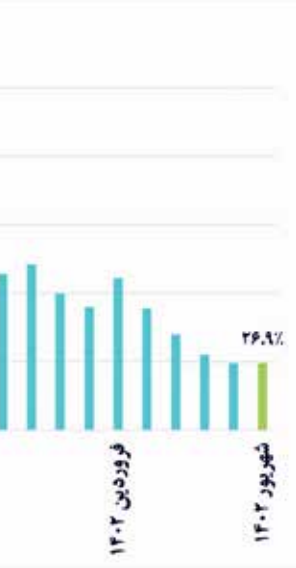
بلوغ سیاست‌های تثبیت اقتصادی در روند کل‌های پولی

رشد نقدینگی یک سوم کم شد

رشد نقدینگی در مهرماه ۱۴۰۰ بالغ بر ۴۲٫۸ درصد بود که در شهریورماه امسال به ۲۶٫۹ درصد کاهش یافته که بیانگر کم شدن بیش از یک سوم از نرخ رشد نقدینگی در ۲ سال اخیر است

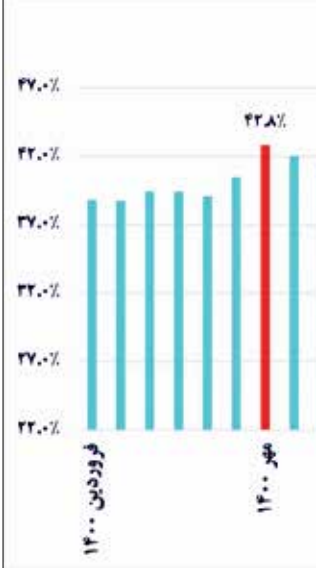
گزارش

روز گذشته بانک مرکزی آخرین وضعیت تحولات کل‌های پولی در تیرماه ۱۴۰۲ را منتشر کرد و بر این اساس رشد پایه پولی در دوازده‌ماهه منتهی به پایان تیرماه ۱۴۰۲ در ۴۵۰ درصد در فروردین ماه به ۴۱٫۱ درصد در تیرماه کاهش یافت. ضریب فرایزنده نقدینگی نیز در پایان تیرماه ۱۴۰۲ نسبت به پایان سال ۱۴۰۱، معادل ۱٫۴ درصد کاهش یافت. همچنین هفته گذشته بانک مرکزی آخرین وضعیت روند کل‌های پولی در شهریور ماه سال جاری را نیز منتشر کرد و برپایه داده‌های متغیهای پولی، میزان نرخ رشد نقدینگی در شهریور ماه ۱۴۰۲ همچون مرداد ماه در کانال ۲۶ درصد باقی ماند. یکی از مجاری تورم‌های مستمر و دورقمی در اقتصاد ایران، خلق نقدینگی فراتر از تولید در اقتصاد است و بانک مرکزی از انتهای سال گذشته در قالب سیاست تثبیت اقتصادی به منظور پیشینی پذیرکردن اقتصاد، علاوه براینکه تلاش کرد نوسانات نرخ ارز را به عنوان لنگر انتظارات تورمی به حداقل برساند، در قالب سیاست‌های پولی فعال و اجرای سیاست‌های احتیاطی در شبکه بانکی اقدام به کنترل خلق پول از طریق اجرائی دقیق سیاست کنترل رشد مقداری ترازنامه بانک‌ها کرد. روند باثبات بازار ارز از یک سو و نزدیکی

شدن به آستانه نرخ هدف رشد نقدینگی در کانال ۲۵ درصد از سوی دیگر، موفقیت نسبی سیاست تثبیت اقتصادی و اجرای کنترل رشد مقداری ترازنامه بانک‌ها را گواهی می‌دهد. یکی از کانال‌های اصلی مهار تورم از مسیر کنترل رشد بالای نقدینگی عبور می‌کند، کنترل پایدار تورم در بازه بلندمدت جز با کنترل خلق نقدینگی میسر نخواهد بود. بررسی روند کل‌های پولی گواه این موضوع

نرخ رشد نقدینگی

است که مسیر آن نسبت به سال‌های گذشته تغییر محسوسی داشته است و می‌توان با بررسی پارامترهای گوناگون این موضوع را مشاهده کرد. اصلی‌ترین متغیر پولی که روند رشد آن پشندت نگران‌کننده شده بود، میزان رشد نقدینگی در کشور بود که در مهرماه ۱۴۰۰ رقم ۴۲٫۸ درصد را به ثبت رسانده بود که به نظر می‌رسد با روی کار آمدن دولت سیزدهم روند نزولی نرخ رشد نقدینگی آغاز شد و از

را تجربه کردند. همان‌طور که در نمودارها مشاهده می‌شود، به وضوح سطح نرخ رشد نقدینگی نقطه به نقطه و ماهانه در سال جاری پایین‌ترین سطح این متغیر در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ است و به نظری می‌رسد با تداوم این روند نرخ رشد نقدینگی بتواند تا پیش از پایان سال به ۲۵ درصد برسد و هدفگذاری بانک مرکزی در سال جاری محقق شود.

رشد پایه پولی متعده افزایش رشد نقدینگی نشد

همان‌طور که در نمودار مشخص است، نرخ رشد پایه پولی در نیمه دوم سال گذشته روندی مثبت را طی کرد و این لنگرانی را برخی کارشناسان مطرح کردند که رشد بالای پایه پولی منجر به خلق نقدینگی در ماه‌های آتی خواهد شد. با گذشت نیمی از سال جاری و تداوم روند نزولی نرخ رشد نقدینگی مشخص شد که این تحلیل اشتباه است و در مقطع کنونی این رابطه میان کل‌های پولی برقرار نمی‌باشد؛ در واقع رشد بالای پایه پولی در نیمه دوم سال گذشته و ارقام بالای این متغیر در نیمه ابتدایی سال جاری به دلیل اجرای سیاست کنترل رشد مقداری ترازنامه بانک‌ها بود. با اجرای این سیاست، میزان ذخایر قانونی لازم بانک‌های ناتراز نزد بانک مرکزی افزایش یافت و این بانک‌ها به منظور تأمین سپرده قانونی لازم، به دلیل عدم وجود ذخایر مازاد کافی نزد بانک مرکزی، از بانک مرکزی استقراض کرده تا سپرده قانونی خود را نزد بانک مرکزی تأمین کنند. به بیان دیگر پایه پولی ایجاد شده به چرخه اقتصاد تزریق نشد

که نهایتاً بر اساس ضریب فرایزنده منجر به خلق نقدینگی شود بلکه در قالب ذخایر قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی باقی ماند. به بیان دقیق‌تر در طرف دارایی‌های ترازنامه بانک مرکزی بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی افزایش یافته و در طرف بدهی‌ها، ذخایر قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی رشد می‌کند. برآیند این مسیر اگرچه موجب افزایش پایه پولی می‌شود اما در عمل پولی وارد چرخه اقتصاد نمی‌شود و پول پرقدرت از سمت بانک مرکزی به حساب ذخایر مازاد بانک‌ها واریز نمی‌شود. بنابراین این گزاره که پایه پولی خلق شده بایک ضریبی منجر به خلق نقدینگی شده و در نهایت به تورم می‌انجامد، در این مقطع صحیح نیست.

نزدایر یه عدم استقراض دولت از بانک مرکزی

بررسی ردیف خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی در مانده برخی از متغیهای عمده پولی و اعتباری در پایان تیرماه نشان می‌دهد رویه دولت سیزدهم در عدم استقراض از بانک مرکزی ادامه دارد. همان‌طور که در نمودار درصد تغییرات نقطه به نقطه خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی مشاهده می‌شود، رشد این متغیر در ۲ سال عمل دولت سیزدهم منفی بوده در حالی که در سال ۱۴۰۰ و سال انتهایی عمر دولت روحانی خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی که شامل دولت و شرکت‌های دولتی می‌شود، با رشد ۱۱۷ درصدی رویه رو بوده است.

کاهش رشد نقدینگی و افزایش اقتدار بانک مرکزی

باعث تثبیت نرخ ارز شد

وزیراسبق اقتصاد با تشریح دلایل برقراری آرامش در بازار ارز گفت: به دلایل روشنی مانند افزایش اقتدار بانک مرکزی، فعال‌سازی دیپلماسی اقتصادی وزارت، حذف سیاست‌های مخرب گذشته و کنترل حجم و رشد نقدینگی، شاهد آرامش در بازار ارز هستیم. به گزارش ایرنا، «سیدشمس الدین حسینی» با اشاره به آرامش حاکم بر بازار ارز کشور افزود: یکی از کارهای خوب رئیس کل بانک مرکزی از روز نخست در این بانک، تأکید بر گسترش بازار رسمی بوده است. وزیراسبق اقتصاد درباره نشانه‌ها و دلایل آرامش ارزی در بازار، اظهار داشت: یکی از دلایل آرامش بازار، اصلاح نرخ ارز بود که به واسطه آن شکاف قیمت بازار آزاد و بازار رسمی بسیار کاهش یافت. حسینی گفت: بانک مرکزی توانست با حذف سیاست‌های مخرب قبلی، نقدینگی را نیز کنترل کند و امیدوارم این موفقیت ادامه‌دار باشد. این نماینده مجلس ادامه داد: در واقع بانک مرکزی توانست از این طریق، یکی از بنیان‌های افزایش تقاضای ارز را کنترل کند.

وی به مسأله افزایش اقتدار بانک مرکزی به عنوان یکی دیگر از دلایل آرامش ارزی کشور اشاره و خاطر نشان کرد: با تقویت اقتدار بانک مرکزی، یکی از عناصر مؤثر در سیاست‌گذاری پولی ترمیم شد. وزیراسبق اقتصاد به توفیق دولت و بانک مرکزی در فعال کردن دیپلماسی اقتصادی و ارزی نیز اشاره کرد و بیان داشت: دولت در بخش سیاست خارجی هم فعال تر شده است. بنابراین مجموع این دلایل نشان می‌دهد که چرا بازار ارز در وضعیت آرامش قرار دارد.

حسینی در ادامه سخنانش به موضوع ارز ۴۲۰۰ تومانی در دولت قبل هم پرداخت و گفت: در سال ۹۹ به استناد آمار بانک مرکزی، ۱۱ هزار میلیارد تومان از افزایش پایه پولی ناشی از سیاست ارز ترجیحی بوده است. فرضاً از ۲۴ هزار تومان از صادرکننده می‌خریدند و چهار هزار تومان به واردکننده می‌فروختند و در نتیجه به ازای هر دلار، ۲۰ هزار تومان به پایه پولی اضافه می‌شد. وی تصریح کرد: در سال ۱۴۰۰ نیز که ۱۱ هزار میلیارد تومان افزایش پایه پولی به ۹۵ هزار میلیارد تومان تبدیل شد، مقدار زیادی از افزایش پایه پولی به همین دلیل بود. سؤال این است که اگر قیمت ۴۲۰۰ تومان برای ارز در سال ۹۹ یا ۱۳۰۰ مناسب بود، پس چرا قیمت ارز ۲۰ هزار تومان شد؟ حسینی افزود: مگر غیر از این بود که ما ارز ۴۲۰۰ تومانی را وضع کردیم که بتوانیم قیمت‌ها را کنترل کنیم که البته کنترل هم نشد. در سال ۹۹ یا ۱۴۰۰، شاخص بهای تولیدکننده ۱۰ درصد شد.

عقب‌نشینی دفتر روحانی

ادعای افتتاح فرودگاه سقز در دولت دوازدهم را نداشتیم

پس از گزارش‌های مستند درباره افتتاح نمایشی و نیمه‌کاره فرودگاه سقز در روزهای پایانی دولت دوازدهم، دفتر حسن روحانی در اطلاعیه‌ای به تأیید ضمنی این موضوع پرداخت. در اطلاعیه دفتر حسن روحانی ذکر شده که دولت دوازدهم ادعا نداشته که فرودگاه سقز را به طور کامل بهره‌برداری کرده است. در این اطلاعیه آمده که دولت دوازدهم رسماً اعلام کرده که فز اول این پروژه را افتتاح کرده و نه کل فرودگاه را و پرواز انجام شده هم «آزمایشی» بوده است. این نخستین بار است که دفتر حسن روحانی، افتتاح‌های نمایشی در دولت دوازدهم را هرچند به طور تلویحی پذیرفته است.

وضعیت فرودگاه سقز در زمان افتتاح نمایشی توسط دولت گذشته

پس از بهره‌برداری عملیاتی از فرودگاه سقز توسط رئیس‌جمهور، برخی حامیان دولت گذشته مدعی شدند این فرودگاه قبلاً در آن دولت افتتاح شده بود؛ در حالی که تصاویر فرودگاه در پایان دولت دوازدهم از نیمه‌کاره بودن آن حکایت دارد. فرودگاه شهدای سقز به عنوان یکی از طرح‌های مهم کردستان و دومین فرودگاه این استان که تا پیش از دولت سیزدهم ۶۳ درصد پیشرفت داشت، صبح جمعه ۱۲ آبان ماه با حضور رئیس‌جمهور به بهره‌برداری رسید.

کنفرانسی فرودگاه سقز در دولت قبل، توضیح داد: چون فرودگاه ناقص بود و امکان پرواز ایمن را نداشت به صورت مجازی و ناقص افتتاح شد و تاکنون با توجه به عدم تکمیل شدن آن هیچ پروازی قادر به نشست و برخاست در آن نبود و جعبه با افتتاح حضوری، پرواز رفت و برگشت از آن انجام شد.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، رضا نخجوانی در پی انتشار برخی محتواهای کذب در فضای مجازی، تصریح کرد: فرودگاه افتتاح شده مجازی دولت قبیل با توجه به نواقص جدی در حوزه ایمنی هوانوردی که داشت قابلیت بهره‌برداری و انجام پرواز را نداشت. معاون وزیر راه و شهرسازی تأکید کرد: فرودگاه بدون برج مراقب به صورت مجازی و بدون هرگونه پرواز افتتاح شده بود که در ۲ سال اخیر علاوه بر ساخت و تکمیل برج مراقبت و تجهیز آن، ساخت دیوار حفاظتی ساختمان ترمینال و ساختمان پلیس و دیگر پروژه‌های زیرساختی و تجهیز تأسیسات در دستور کار قرار گرفت و تکمیل و به بهره‌برداری عملیاتی رسید و ۲ پرواز رفت و برگشت در نخستین روز افتتاح با تجربه کرد.

پروژه در کمتر از ۲ سال با تزریق اعتبار لازم تکمیل شد و اکنون پس از سال‌ها انتظار، سقزی‌ها به آرزوی خود رسیدند و فرودگاه این شهر افتتاح و برقرار شد. نخستین نشست و برخاست هواپیما در این فرودگاه به نام دولت سیزدهم ثبت شد. با این حال، حامیان دولت گذشته همچون سایر خدمات دولت سیزدهم مدعی شده‌اند که این پروژه در دولت روحانی به بهره‌برداری رسیده بود! مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران هم با اشاره به افتتاح ویدئو

آگهی مناقصه عمومی
شرکت خدمات بازرگانی تحفه در نظر دارد نسبت به خرید اقلام ذیل از طریق برگزاری مناقصه تک مرحله ای اقدام نماید.
مقاضیان محترم می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر از تاریخ درج این آگهی به مدت ۴ روز کاری به نشانی تهران، سه راه آذری ابتدای خیابان قزویین پلاک ۱۳۸۸ شرکت تحفه (فروشگاه باسک) و یا با شماره تماس ۰۱۹۱۲۹۷۳۵۰۱ مراجعه نمایند.
۱- **روغن سرخ کردنی به تعداد ۱۲۵۰ حلب ۱۶ کیلونی از شرکت های طبیعت - غنچه - آفتاب**
۲- **روغن پخت و پز (جامد یا نیمه جامد) به تعداد ۳۱۵ حلب ۱۶ کیلونی از شرکت های طبیعت - غنچه - آفتاب**
تضمین شرکت در مناقصه مبلغ ۶۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال به صورت ضمانت نامه بانکی به نام شرکت خدمات بازرگانی تحفه می‌باشد.
شرکت خدمات بازرگانی تحفه

آگهی مناقصه عمومی
۱-۱۷-۱۴۰۲/۵-۱۴۰۲
سایپا
مرکز تحقیقات و نوآوری صنایع خودرو سایپا
در نظر دارد خدمات پیمانکاری خود را جهت تأمین سه دستگاه خودرو با راننده به شرح اسناد مناقصه، به پیمانکار واجد شرایط و اگذار نماید.
لذا از کلیه شرکت‌ها و مؤسسه‌های معتبر در این زمینه دعوت بعمل می‌آورد بر ای دریافت اسناد مناقصه به آدرس ذیل مراجعه فرمایند:
www.airicsaipa.com
مرکز تحقیقات و نوآوری صنایع خودرو سایپا

فراخوان مناقصه عمومی
همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) یک مرحله‌ای تعمیر و بازسازی ۶ دستگاه مبدل حرارتی مربوط به توربین نشکسی
● **مهلت دریافت اسناد فرخوان:** تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱
● **مهلت ارسال پیشنهادات:** تا ساعت ۱۳:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱
● **زمان بازگشایی پاکت‌ها:** ساعت ۱۴:۳۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸
● **نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:** نوع: به صورت یک یا ترکیبی از تضمین مورد اشاره در ماده ۶ آیین‌نامه تضمین در مهلت دولتی مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲
● **مبلغ:** ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال
● **اطلاع‌نامه و آدرس دستگاه:** آدرس: اسفهان ۱۷ جاده اسفهان-تفج/آباد/منطقه دو عملیات انتقال گاز/ کدپستی: ۳۴۳۴۳۴۳۴
● **شماره تماس:** ۳۴۳۴۳۴۳۴-۰۳۱-۳۴۳۴۳۴۳۴-۰۳۱
● **تاریخ انتشار فرخوان:** روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱
ضمناً آگهی فوق در سایت‌های زیر قابل مشاهده می‌باشد:
http://iets.mporq.ir
http://district2.nigtc.ir
روابط عمومی منطقه دو عملیات انتقال گاز
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۵